

ҲУШЁРЛИКНИ ОШИРИБ

Бугунги кунда осойишталикни таъминлаш жараёнида анча-мунча муаммолар юзага келган. Бутун мамлакатда бўлгани каби Ўзбекистонда ҳам бозор муносабатлари бошландию нарх-наво осмон-фалакка кўтарилди. Лекин тақчиллик сақланиб қолди. Етишмовчилик туғилган жойда қонунбузарликлар гуркираб ўсиши ҳеч кимга сир эмас. Эл-юрт хотиржамлигини муҳофаза этаётган ички ишлар ходимлари эса янги автомашиналар, жиноятчиликка қарши кураш жараёнида асқотадиган аслаҳалар билан етарли даражада таъминланмаган.

Транспорт милициясида бундан ҳам ўткирроқ муаммолар бор. Агар ҳушёрлик озгина бой берилса, бирор йўловчини қон-қақшатган ёки халқ хўжалик юкларига кўз олайтирган жиноятчи поездга, самолётга ўтириб, бир зумда ғойиб бўлиши мумкин.

Авваллари фақат саноат молларига хиёнат қилиш ҳоллари кўп учрарди. Эндиликда эса нопок кимсалар камтарликни йиғиштириб қўйиб, унми, қандми, ёғми, чойми, нима бўлса ҳам ортмоқлашга ўрганишган. Кейинги икки йил ичида ўғирлик тўрт ярим баравар ўсиб кетди.

Лекин Урта Осиё транспорт милицияси ходимлари жиноятчиликнинг бу қадар шиддат билан илдамлаб кетишига томошабин бўлиб турганлари йўқ. Жорий йилнинг биринчи ярмида 583та жиноятни очишга муваффақ бўлди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврдагига нисбатан 66,5 фоиз кўп демакдир. Ана шу муваффақиятга Андижон темир йўл бекати, Тошкентдаги «Жанубий» шохбекат ва Тошкент қўналғаси ички ишлар бўлимлари ходимлари алоҳида ҳисса қўшдилар. Оғир тан жароҳати етказиш, номусга тегиш, қароқчилик каби жиноятлар транспорт милицияси шахсий таркиби томонидан юз фоиз фош этилди. Гнеҳвандликка қарши ҳам вёвсиз ўт очилди ва 70 килограммдан ортиқ наркотик моддалар тортди олинди. БХСС хизмати вакиллари эса 233 та чайқовчилик ва 89 та талон-тарожилик ҳаракатларини йўққа чиқардилар.

Шу ўринда бир нечта ми-солларни келтириб ўтиш

фойдалироқ бўлса керак.

Шу йил 14 февраль куни Ҳамза бекати поезд тузувчиси В. Трушин, 6-автокорхона ҳайдовчиси А. Лачугин ва ҳеч қаерда ишламайдиган Т. Сафаровлар ҳибсга олинди. Цистернадан спирт ўғирлашда ушланган бу шахслар авваллари ҳам ўн марта ана шундай жиноятга қўл уришган экан.

23 февраль куни Жума бекатига кириб келган юк поезди вагонларидан бирининг эшиги очиқ эканлиги милиция ходимлари эътиборини тортди. Текширишлар умумий баҳоси 21 минг 500 сўм бўлган 36 қути магнит кассетаси ва 900 сўмлик бошқа хил моллар ўмарилганини кўрсатди. Жиноят қидирув ходимлари бу ишга етти кун вақт сарфлашди. Оқибатда қўли эгри кимсалар жиний жавобгарликка тортди. Ва ўғирланган моллар қиймати тўлиқ ундирилди.

8 апрель куни Қўрғонтепа бекатида катта миқдордаги давлат мулки талон-тарож қилингани аниқланди. Умумий баҳоси 4 минг 873 сўм бўлган 73 қути конфет ўғирланганди. Милиция ходимлари бу конфетларнинг бир қисмини бекат худудидан топдилар. Кейин шу жойда тузоқ қўйилди. Шу тариқа жиноятчилар тумшугидан илтирилди.

Бир томони қувонарлик, Урта Осиё темир йўл бошқармаси (бошлиғи ЎзССЖ халқ ноиб В. Желтоухов) милиция фаолиятини такомиллаштиришга амалий ёрдам кўрсатапти. Ҳозирги кунда 150 нафар ходим уларнинг маблағи ҳисобига хизмат қилмоқда. Қолаверса, яна иккита Ленинобод ва Тошкентдаги «Жанубий» шохбекатлари ички ишлар бўлимлари ташкил этилди. Худди шунингдек, шу бошқарма ёрдами билан бир қанча темир йўл милиция бинолари таъмирланаяпти. Баъзиларини эса бутунлай қайта қуриш кўзда тутилаяпти.

Хуллас, ҳамкорликда ишлаш натижасида умумий мақсад йўлида бир мунча муваффақиятлар қўлга киритилмоқда.

Акмалжон ТОШМАТОВ,
Урта Осиё транспорт ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари милиция майори.

Кўпгина жойларда бўлганидек Қарши шаҳрида ҳам кейинги пайтларда ҳар хил миш-миш гаплар пайдо бўлиб қолди. Фалончининг уйига ўғри тушибди, фалончининг машинасини ёқиб юборишибди, деган гаплар аҳоли тинчини бузиб қўйди. Буни дилдан ҳис қилган шаҳар ИИБ ходимлари жиноятчиларни қўлга тушириб, уларни зарарсизлантириш борасида арзигулик ишларни амалга ошироқдалар.

Сураатларда: ИИБ терговчиси милиция катта лейтенанти Маҳманазар Равшанов ва тергов бўлимаси бошлиғи ўринбосари милиция капитани Абдумажид Уролов; ўғрилар уйдан топишган ашёвий далиллар.

Ҳабибулла ШОДИЕВ олган сураатлар.

АЙБИГА ИҚРОР

Менинг нафсим балодир, ёнган ўтга соладир, деган экан машойхлар. Бу пурҳикмат гапнинг маъносини Раққон матлубот жамиятига қарашли «Болалар дунёси» дўкони мудир Абдуллажон Қўзнев энди чақалти.

Унинг дўконига ким кирарди дейсиз? Албатта, раққонликлар — ўзининг қўни-қўшниларини маҳалла-қўндагилар. Битта-яримта қўшни қишлоқдан келса келадди, бўлмаса йўқ.

Абдуллажон бу ёғини ўшанда ўйламади, бориб-бориб ўз юртдошларим ризқини қияманми, демади. Болаларнинг пальтоси, қўлқопи, оёқ кийимлари, костюмлари ва шунга ўхшаш 811 сўмлик молларни яшириб қўйди. Эҳтимол, ўшанда у тансиқ бўлган бу молларни устама нархда пуллашни, мўмайгина даромад орттиришни орзу қилгандир? Агар шундай бўлса, унинг орзуси амалга ошмади.

— Мени кециринлар, — деди у Киров тумани халқ судининг очиқ мажлисида. — Харидор ҳақидан уриб қолиш жиноят эканлигини билардим, аммо молларни савдога чиқариб қўймастан яшириш айб эканлигидан бе-хабар эдим.

Халқ суди унинг «содалигини Ўзбекистон ССЖ жиноят мажмуаси 1772-моддаси 1-қисмига асосланиб, минг сўм жарима солиш билан баҳолади. Бундан ташқари Абдуллажон савдо соҳасида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

Р. УСМОНОВ,
Фаргона вилояти.

ФАВҚУЛОДА ҲОДИСА ҚОРАТОҒДА ҚЎЛГА ОЛИНДИ

Кун билан забтига олган ҳарорат ҳолсизланмаган кўринади. Одатдагидан ташқари хотиржамлик туфайли нафас ростлаётган навбатчи ташқариде кўп бўлолмади. Телефон кўнгируғи уни яна ичкарига тортди. Ҳозир дастасини кўтардиган телефон орқали ўта ташвишли хабар берилишини, у вилоят милициясини оёққа турғазини билмасди.

— Наманган вилояти ички ишлар бошқармаси навбатчиси эшитади...

Ўзбекистон ССЖ ИИБ навбатчилик қисмидан қабул қилинган маълумот шоша-пиша бошқа телефонга ёпишишга мажбурлади. Автомат билан қуролланган икки нафар йигит қўшни Тожикистондан

юк машинасини олиб қочишган. Вилоят ИИБ раҳбарлари, барча шаҳар-туман ИИБлари бу ҳодисадан хабардор этилди. Уларнинг бири Косонсой шаҳрида яшаганлиги эътиборга олиниб, вилоят ИИБ жиноят қидирув бўлими бошлиғи милиция майори Қодирхон Мелихонов бошчилигида штаб ва қўлга олиш бўйича 6 та оператив гуруҳ тузилди. Таҳликали вазият вужудга келиши мумкинлиги учун «Бонг» тадбири ишга солинди.

Наманганлик милиция ходимларини изқуварлик туйғуси алдамаган экан. Косонсой шаҳридаги гумонсиралган ўй

кўздан кецирилганда, айрим нарсалар ойдинлашди. У. У. шериги Ф. Р. билан уйига келиб, ёнига акаси Ф. У.ни олган. Кейин ўғирланган юк машинасида номаълум тарафга қараб кетган. Изқуварларнинг хавотир ортди. Қаёққа, нима мақсадда жўнашди? Кўп миқдордаги ўқ ва иккита автомат ишга туширилмайдими? Одамни қийнаётган саволларга жавоб топишнинг битта йўли бор эди. У ҳам бўлса, қочоқларни қидириб топиш.

Ҳамма йўллар назорат остига қўйилди. Овоқ жойларни элак-элак қилиб текши-

ришга киришилди. Хабар олинган вақтдан 4 соату 20 дақиқа ўтганда, улар Қоратоғда машина билан қўлга туширилди. Енларидан иккита автомат, 100 дона ўқ, битта мушактўппонча ва дурбин топилди.

Фавқулода ҳодиса чоғида юксак касб маҳорати, мардлик ва жасорат кўрсатгани учун Наманган вилояти милицияси ходимларидан бир гуруҳи жумҳурият ички ишлар вазирни буйруғи билан рағбатлантирилди.

Ғайрат ЖУРА.

БУ ҲАҚДА СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

Собиқ ССЖИ ички ишлар вазири Н. Шчелоков ҳаётининг сўнгги йилларидаги ишлари ва мишлар юради. Асл...

таҳририят ўз ўқувчиларини унинг тақдири билан таништирар!

Биз рўзномасевар қизиқишини ҳисобга олиб, «Журналист» ойнамасида босилган «Тузум фарзанди» деб номланган мақолани таржима қилдик. Шунингдек, мақолага «Постада» таҳриридаги ҳужжатли суратларни

Шчелоковнинг жиноий ҳатти-

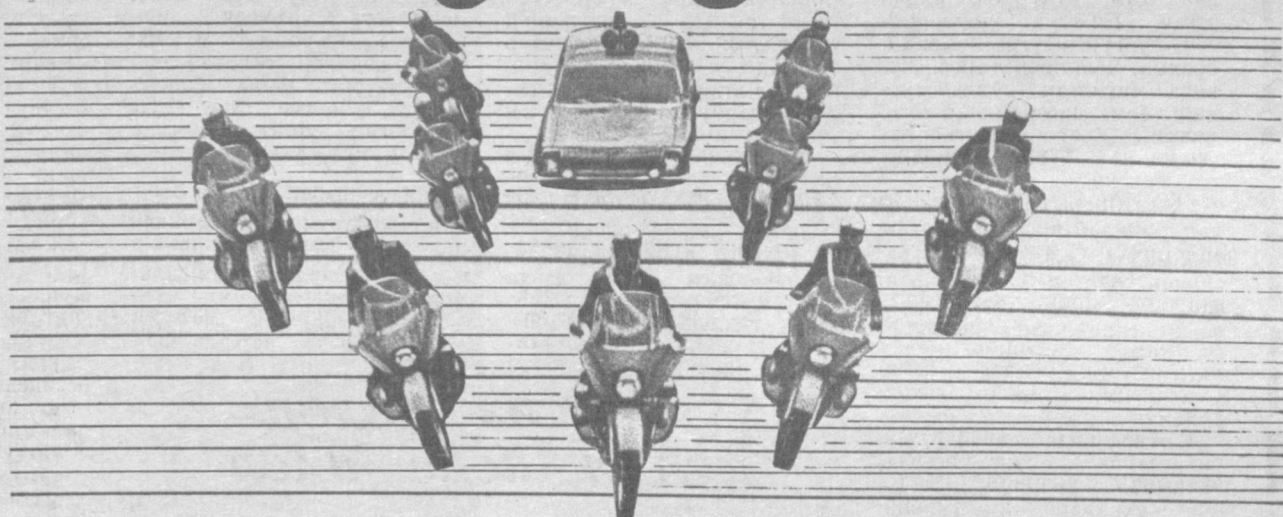
ҳаракатлари оқибатида давлатга

500 минг сўмдан зиёд зарар етди.

Бироқ Шчелоков Брежнев аёнлари орасида авлиёси ҳисобланмасида, афтидан энг ёмони ҳам эмасди.

Уни фош этишга муваффақ бўлинди. Олий нафақали «аёнлар»нинг айримлари эса қолган умрини қайта қуришни ва унга қўл урган кишини лаънатлаб ўтказишмоқда.

ТУЗУМ

фарзанди

СУРАТДА: Генерал Н. Шчелоков нутқ ирода этмоқда.

Бугун ошкоралик бебаҳо неъмат эканини исботлаб ўтиришга ҳожат бормикан?! У қулоч ёзгани сари суқунат салтанатлари бирин-кетин таназулга юз тутмоқда ва илгари эл қулоғидан пинҳон тутилган маълумотлар рўзнома, ойнама саҳифаларига чиқмоқда. Фақат бир нарса — ўта кетган субтисизлик ва чегара билмаслик кишини ранжитади.

Дарҳақиқат, ҳокимиятга даҳлдор у ёки бу киши шаънига шухрат чўққисига кўтарилган йиллари қанчалик кўп ҳамду сано ўқилган бўлса, энди гўё ўч олинаётгандек, шартта-шартта ва қаҳр-ғазаб билан оппоқ томонларини йўққа чиқаришмоқда ҳамда қора бўёқни аямай суртишмоқда. Тепадагилар кўрсатмаси билан узоқ вақт лойга чаплаганларни эса шоша-пиша терисини шилгудек ювиб тозалашмоқда.

Шчелоковни шахс сифатида ўрғанишга киришарканман, уни қандай қилиб бўлсада, шармандаи шармисор этиш мақсадини олдимга қўймадим. Шунингдек, унинг қўй оғзидан чўп олмаганлигини исботлаш истагидан ҳам йироқ эдим. Бу одамнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида ҳақиқий манзарани тиклашни хоҳлардим, чунки унинг миқсолида буйруқбозлик-мамурий системаси баъзи қонуниятларини, тўғриси, системанинг чиришини, тақдири ҳал бўлганини, қулашини кўрсатиш мумкин эди.

Нохолис баҳога йўл қўймаслик мақсадида ССЖИ Бош прокурорининг ўринбосари — Бош ҳарбий прокурор адлия генерал-майори А. Катусев билан учрашдим. Шчелоков хизматда содир этган суниестемолликларни ўша пайтда текширгани учун ундан далилларни, шунингдек, ўзим чиқарган хулосаларни шарҳлаб беришни сўрадим.

«АБАДИИ САҚЛАНСИН»

Ана шундай босма ёзувли папка ичида Николай Анисимович Шчелоковнинг таржиман ҳоли ётарди. Мана у ўзи ҳақида нималарни ёзганди:

«1910 йил 26 ноябрь кунини Ворошиловград вилоятининг Олмос ишчилар кўрғонига турилганман. 1926 йили етти йилликни битиргач, кон саноати билим юртига кирдим ва Кадиевка шахридаги Ильич номли шахтада ишлаб бошладим... Днепропетровск металлургия олий билимгоҳини тугатгач, ўша ерда мени 1931 йили фирқа аъзолигига қабул қилишган, 1933 йили Олмосдаги металлургия заводига келдим... 1935 йили Днепропетровскдаги металл ускуналар заводига ўтдим. Шу ерда смена инженерини, қузов цехи бошлигининг ўринбосари бўлиб ишлаганман. 1938 йил декабрда Днепропетровск шахридаги Красногвардейск тумани фирқа қўмитаси биринчи котиби этиб, 1939 йил декабрда Днепропетровск шахар ижроқўми раиси этиб сайландим.

Уруш бошланиб, шаҳардан кўчириш тугаллангач, кўнгилли равишда Ҳаракатдаги Қўшинга кетдим... Масъул командирлик-сиёсий лавозимларга тайинландим. Жанубий жабҳа (фронт) Ҳарбий Кенгашининг Сталинград ва Ростов вилоятлари бўйича вакили, Шимолий гуруҳ лашкарининг, кейин эса Шимолий Кавказ жабҳасининг ҳужалик бошлиғи ўринбосари, 218-Ромодано-Киев номли Қизил Байроқ орденли ўқчи дивизия сиёсий бўлимининг бошлиғи, 28-Львов ўқчи корпуси сиёсий бўлимининг бошлиғи лавозимларида бўлдим. 1945-1946 йиллари Карпатбўйи ҳарбий мавзеси фирқа комиссияси масъул котиби. Қўшиндан қайтгач, Украина ССЖ

маҳаллий саноати вазирининг ўринбосари этиб тайинланганман. 1947-1951 йиллари Украина КП(б) МҚ котиби ўринбосари, саноат бўлими мудирини, 1951-1966 йиллари Молдавия ССЖ Вазирлар Кенгаши Раиси ўринбосари, МССЖ Халқ Хўжалиғи Кенгаши раиси бўлдим. 1966 йил мартда Молдавия Компартияси МҚ иккинчи котиби этиб сайландим.

1966 йил 17 сентябрда ССЖИ Олий Кенгаши Ҳайъати Фармони билан ССЖИ жамоат тартибини сақлаш вазирлигига тайинландим. 1968 йил 25 январидан ССЖИ ички ишлар вазири бўлдим. 1983 йил декабрдан ССЖИ мудофаа вазирлиғи Бош инспекторлари Гуруҳининг маслаҳатчиси — Ҳарбий инспекторман.

Меҳнат фаолиятим давоминда фирқанинг XXIII, XXIV, XXV, XXVI курултойларига вакил бўлдим. 1966 йили КПСС МҚ аъзолигига номзодликка, 1968 йили эса КПСС МҚ аъзолигига сайландим. 1954 йилдан буён ССЖИ Олий Кенгаши ноибман, ССЖИнинг тўртта Ленин ордени, Октябрь Инқилоби, II даражали Богдан Хмельницкий, I даражали Ватан уруши, Меҳнат Қизил Байроқ, Қизил Юлдуз орденлари ва медаллари, шунингдек, қардош социалистик мамлакатларнинг орден ва медаллари билан тақдирланганман.

1980 йили Совет давлати олдидаги катта хизматларим ва егмиш ёшга тўлишим муносабати билан ССЖИ Олий Кенгаши Ҳайъати менга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берди. Молдавия ССЖ иқтисодиётини ривожланти-

риш бўйича қатор тадқиқотларим учун менга 1978 йили иқтисод фанлари доктори илмий унвони берилди...»

Синчков ўқувчилар иккита муҳим нарсани сезмасдан қолмасалар керак. Биринчидан, таржимаи ҳол Шчелоков ички ишлар вазири лавозимидан тушгандан кейин, ёши улур пайтда ёзилган, у босиб ўтилган шонли йўлга ўгирилиб боқайтгандай туюлади. Иккинчидан, Шчелоков ва Брежневнинг ҳаёт сўқмоқлари илк бор 1939 йили Брежнев Днепропетровск вилояти фирқа қўмитаси котиби бўлганида кесишган. Ва уларнинг метин иттифоқи 40 йилдан кўпроқ сақланди. Уруш уларни тўрт йилга ажратди, бироқ 1945 йилдаёқ яна бирга бўлишди. Шуниси ҳам борки, бу топшиш тасодифий ҳолат тақозоси эмас.

Мана Совет Қўшини Бош сиёсий бошқармаси ҳужжатидан кўчирма: «... Карпатбўйи ҳарбий мавзеси (ХМ) сиёсий бошқармаси бошлиғи ўрт. Брежнев ўрт. Шчелоковни мавзе интендантининг сиёсий қисм бўйича ўринбосарлигига тайинлашни сўрайди.»

(1945 йил 17 сентябрь кунги 10-рақамли телеграммадан.)

Брежнев илтимоси ерда қолмади, шундан сўнг яна бир тавсиянома дунёга келди: «Карпатбўйи ХМ Ҳарбий Кенгаши аъзоси ўрт. Мехлис ва сиёсий бошқармаси бошлиғи ўрт. Брежнев 1945 йил 15 декабрдаги телеграммада ўрт. Шчелоковни Карпатбўйи ХМ сиёсий бошқармаси ҳузуридаги фирқа комиссияси масъул котиблигига тайинлашни сўрашган...»

К. СТОЛЯРОВ.

(Давоми бор).

СУРАТДА: Л. Брежнев ички ишлар вазири генерал Н. Шчелоковга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини топшираётган пайти.

